

SKOLPROJEKT 2019

Vägledning för skadeförebyggande arbete på skolor
och förskolor

Svenska Kommun Försäkrings AB

Version 1.0 200615

SAMMANFATTNING

Denna vägledning är ett delresultat av SKFAB:s Skolprojekt 2019 som bedrivits i samverkan med delägarkommunerna. Projektet har genomförts på uppdrag av styrelsen i SKFAB och har haft ett fokus på att stärka det skadeförebyggande arbetet mot anlagda bränder på skolor och förskolor. Denna vägledning tar ett bredare grepp och omfattar förutom brand även skadeförebyggande åtgärder avseende inbrott, skadegörelse och vattenskador.

Vägledningen är i första hand tänkt som en uppslagsbok riktad till representanter för fastighetsägare och skolverksamheter vilka ansvarar för och/eller arbetar med säkerhetshöjande och skadeförebyggande frågor på såväl strategisk nivå som ute i verksamheter. Vägledningen ger en överblick över området och genom bilagan en möjlighet till fördjupning och detaljkunskaper med goda exempel på skadeförebyggande och skadebegränsande åtgärder som varit framgångsrika och gett god effekt.

Två centrala utgångspunkter för det skadeförebyggande och skadebegränsande arbete är dels att ha kontroll och dra lärdom av inträffade incidenter och skador dels att öka kunskap och medvetenhet om risker som är aktuella för verksamheten. Av det skälet återkopplar vägledningen till det arbete som gjorts i Skolprojekt 2019 om anlagda bränder och tar utgångspunkt i riskbilden för val av skyddsåtgärder och aktiviteter.

Sammanfattningsvis bygger det skadeförebyggande arbetet och vägledningen på:

- En tydlig ledning, mandat och organisation för det skadeförebyggande arbetet
- En tydlig ansvarsfördelning för det skadeförebyggande arbetet
- En ökad riskmedvetenhet och att ha kontroll på incidenter och skador
- Att krav och säkerhetsföreskrifter som är knutet till försäkringsskyddet efterföljs
- Att ha kunskap och rätt förväntningar på försäkringsskyddet och rutiner vid inträffad skada

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	2
I	INLEDNING.....4
1.1	Bakgrund..... 4
1.2	Syfte..... 4
1.3	Målsättning..... 4
1.4	Avgränsning och omfattning..... 4
1.5	Målgrupp och läsanvisning 5
2	OMFATTNING OCH VÄGLEDNING FÖR DET SKADEFÖREBYGGANDE ARBETET.....6
2.1	Ledning och styrning av det skadeförebyggande arbetet..... 7
2.2	Brand..... 9
2.3	Inbrott och skadegörelse..... 11
2.4	Vattenskador..... 14
3	ATT TÄNKA PÅ – FÖRE, UNDER OCH EFTER SKADA 15
3.1	Kunskap om försäkringsskyddet - säkerhetsföreskrifter och riktlinjer 15
3.2	Om skadan inträffar – skadehanteringsprocessen..... 16
3.3	Kontinuitetshantering – att vara förberedd på det värsta 16
BILAGA I. GODA EXEMPEL PÅ SKADEFÖREBYGGANDE OCH SKADEBEGRÄNSANDE ÅTGÄRDER.....	18

I INLEDNING

I.1 Bakgrund

Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB) försäkrar en mängd skolor och förskolor med totalt sett närmare 2000 byggnader med ett mycket stort samlat försäkringsbelopp. Anlagda bränder och skadegörelse har drabbat dessa under många år och en mängd åtgärder och goda exempel på skadeförebyggande arbete har lett till en positiv utveckling på många håll. Trots detta så fortsätter bränder och skador att inträffa och vikten av att prioritera det skadeförebyggande arbetet och att arbetat systematiskt med dessa frågor kan inte nog understrykas.

Det skadeförebyggande arbetet är en hörnsten i försäkringsverksamheten hos SKFAB och kräver ständig utveckling och kontinuitet. Denna vägledning är ett resultat av SKFAB:s Skolprojekt 2019 som bedrivits i samverkan med delägarkommunerna. Projektet har fokus på problematiken med anlagda bränder men denna vägledning tar ett bredare grepp än så och omfattar förutom brand även skadeförebyggande åtgärder avseende; inbrott, skadegörelse och vattenskador med fokus på egendomsskador och risken för avbrott i verksamheten.

I.2 Syfte

Vägledningen syftar till att minska antalet skador, störningar och incidenter och dess konsekvenser avseende försäkringsbara risker och bidra till en tryggare och säkrare skolmiljö.

I.3 Målsättning

Målsättningen med vägledningen är att ge information om och vara ett stöd i arbetet med det skadeförebyggande och skadebegränsande arbetet på skolor och förskolor.

I.4 Avgränsning och omfattning

Vägledningen avgränsas till att omfatta försäkringsbara risker som brand, inbrott, skadegörelse och vattenskador och har fokus på försäkrad egendom och risken för extrakostnader/avbrott. Vägledningen ger dessutom information om försäkringsskyddet, vilka säkerhetsföreskrifter och krav som gäller och åtgärder att tänka på vid inträffad skada.

I.5 Målgrupp och läsanvisning

Denna vägledning vänder sig till representanter för fastighetsägare och skolverksamheter som ansvarar för och/eller arbetar med säkerhetshöjande och skadeförebyggande frågor.

Vägledningen med dess bilaga ska ses som ett stöd, en uppslagsbok i arbetet med skadeförebyggande och skadebegränsande åtgärder. Vägledningen innehåller både krav och rekommendationer. Om det står **ska** så betyder det att det är ett krav enligt gällande säkerhetsföreskrifter eller riktlinjer annars är åtgärden en rekommendation.

Vägledningen kan dessutom vara ett stöd i samband med riskbesiktningar, såväl interna, exempelvis det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) som externa besiktningar som genomförs i regi av SKFAB med anlitad expertis. I vägledningen ges övergripande exempel på riskreducerande åtgärder. I Bilaga 1 ges det fördjupad information om verkliga exempel på skadeförebyggande och skadebegränsande åtgärder som varit framgångsrika och gett god effekt.

2 OMFATTNING OCH VÄGLEDNING FÖR DET SKADEFÖREBYGGANDE ARBETET

I detta kapitel redovisas övergripande delar i det riskreducerande arbetet och överväganden som behöver göras för att minska risker och konsekvenser av skador i skolor och förskolor. De olika rubrikerna kan ses som en checklista för vilka åtgärder som behöver genomföras eller åtminstone måste övervägas i det skadeförebyggande arbetet. Generellt behöver alla skolor och förskolor vidta åtgärder inom samtliga följande områden men vilka och hur omfattande åtgärderna ska vara bör anpassas utifrån varje objekts egna risker och nuvarande skyddsnivå.

Flera gånger i denna vägledning används orden *egna risker* och eller *anpassning till lokal riskbild*, det senare är ett centralt begrepp i skadeförebyggande arbete. Risken för att en viss skada ska inträffa är inte lika stor på alla förskolor eller på alla skolor utan varierar med en rad olika faktorer som bland annat byggnadens utformning, omgivningens förutsättningar, sociala faktorer i området och mycket annat.

Det är sällan som lagstiftningar och styrande föreskrifter har möjlighet att vara anpassade till sådana lokala variationer och därför är det inte alltid lämpligt att använda lagstiftning som annat än en lägsta nivå för skydd. Samtliga delar i det skadeförebyggande arbetet behöver anpassas till just den lokala riskbilden som råder.

I arbetet med anlagda bränder (SKFAB:s Skolprojekt 2019) har just den lokala riskbilden för varje specifik skola eller förskola lyfts fram för att på ett bättre sätt anpassa skyddsnivån och val av skyddsåtgärder. Att arbeta på detta sätt ger en högre riskmedvetenhet hos de som har att besluta och genomföra skyddsåtgärder.

Denna metodik kan även appliceras på risken för inbrott, skadegörelse och vattenskador. Ytterligare vägledning och stöd för en utvecklad riskmedvetenhet och ett utvecklat riskhanteringsarbete ges på SKFAB:s hemsida där metodiken som baseras på Svensk Standard SS-ISO 31000 för riskhantering/Risk Management presenteras.

2.1 Ledning och styrning av det skadeförebyggande arbetet

Förutom att krav och åtgärder för det skadeförebyggande och skadebegränsande är reglerat i lagar, förordningar och föreskrifter är det mycket väsentligt att ledningen för fastighetsbolaget eller skol-/förskoleverksamhet har lagt fast policys eller motsvarande samt är drivande och känner ett ansvar för dessa frågor.

En särskild utmaning på detta område är att ansvaret för det skadeförebyggande arbetet inom utbildningsverksamheten är delat. Dels är det knutet till byggnader och utemiljöer där fastighetsägaren har det primära ansvaret, dels är det knutet till skolverksamheten, som bedrivs av en annan organisation inom kommunen. För ett effektivt skadeförebyggande arbete krävs att dessa två parter samverkar och lägger fast en gränsdragningslista där det framgår hur ansvaret är fördelat dem emellan i det skadeförebyggande arbetet.

SKFAB har följande krav och rekommendationer.

ORGANISATION/RUTINER

Systematiskt skadeförebyggande arbete:	- Styrdokument från ledningsnivå som fastställer mål, mandat och metod/plan för ett systematiskt skadeförebyggande arbete.- En tydlig organisation för riskhanteringsarbetet så att det framgår vem som har ansvar, befogenhet och vem som förväntas utföra åtgärder.
Utbildning av personal:	- Det ska finnas en utbildningsplan för personer med särskilda roller i det skadeförebyggande arbetet, exempelvis: brandskyddsansvarig, utrymningsledare med flera.- Det ska finnas en utbildningsplan inom risk/säkerhet för övriga personal.
Utbildning/övning för elever:	- Elever behöver ges kunskap om säkerhet i verksamheten, exempelvis utrymningsövningar, säkerhetsregler med mera samt få kunskap om konsekvenser av anlagd brand

och skadegörelse. Samverkan bör om möjligt ske med lokal räddningstjänst och polis.

Incident- och
skaderapportering:

- En plan ska finnas för agerande mot gärningspersoner och motsvarande med rutin för polisanmälan, allvarlighetssamtal, stödpersoner med mera.
- Dokumentation av incidenter och skador ska genomföras för såväl försäkringsbara skador som händelser under självrisknivån i försäkringsskyddet.
- Dokumentation bör ske digitalt för att underlätta uppföljning.
- Uppföljning av inrapporterade händelser ska göras.

Plan vid inträffade
händelser:

- En plan för hur inträffade skador ska återställas så skyndsamt som möjligt. En trasig miljö är en grogrund för ytterligare skador.

Nödlägesorganisation:

- En plan för hur olika nödlägen ska hanteras i den akuta fasen, exempelvis utrymningsorganisation.
- Nödlägesorganisationen/planen övas regelbundet.

2.2 Brand

Bränder och framförallt anlagda bränder har varit och är fortsatt ett stort problem för skolor och förskolor i Sverige. Ett systematiskt och kontinuerligt skadeförebyggande och skadebegränsande arbete är nödvändigt för att komma till rätta med problemet. För det krävs en tydlig organisation och rutiner. Dessutom är ett väl anpassat tekniskt brandskydd också nödvändigt. I flera fall kan det vara motiverat med tekniska skyddsåtgärder utöver vad som krävs enligt byggreglerna eftersom dessa enbart och i begränsad omfattning tar hänsyn till egendomsskador och heller inte tar hänsyn till lokala riskbilder för byggnaderna.

SKFAB har följande krav och rekommendationer.

ORGANISATION/RUTINER

Ansvar:	- Vem eller vilka som är brandskyddsansvarig ska vara tydligt, dokumenterat och kommunicerat.
Organisation:	- En tydlig plan för hur brandskyddsarbetet är organiserat ska finnas.
SBA:	- Ett systematiskt brandskyddsarbete (SBA) enligt SRVFS 2004:3 ska vara etablerat.- Det systematiska brandskyddsarbetet ska dokumenteras, dokumentationen bör ske i digital form.
Kontroll och underhåll:	- Regelbunden kontroll och underhåll av tekniskt brandskydd genomförs enligt gällande regelverk (ex. SBF 110:8 automatiskt brandlarm).- Genomförda kontroller dokumenteras, dokumentation bör ske digitalt.- Upptäckta brister rapporteras och åtgärdas skyndsamt.

TEKNISKT SKYDD

Byggnadstekniskt brandskydd:	- Det byggnadstekniska brandskydd uppfyller lägst det regelverk som var gällande när byggnaden uppfördes.

- Det byggnadstekniska brandskyddet ska anpassas till verksamheten (beakta ombyggnationer och förändrad verksamhet).
 - Att brandceller uppfyller sin brandavskiljande funktion ska kontrolleras (gäller även dolda partier).
 - Ytterligare skydd utöver lägsta krav bör övervägas med hänsyn till lokal riskbild. Exempelvis sprinkleranläggning, obrännbar takfot eller ytterligare brandcellsindelning.
- Bedömning av risk för anlagd brand:
- Den modell som SKFAB har tagit fram för riskbedömning för anlagd brand bör användas för att utvärdera skyddet på kommunens samtliga skolor/förskolor (se skolprojekt 2019).
- Brandlarm:
- Automatiskt brandlarm är i många fall en effektiv säkerhetshöjande åtgärd som bör övervägas för förskolor/skolor även där det inte krävs enligt Boverkets byggregler.

2.3 Inbrott och skadegörelse

För att skydda mot inbrott och skadegörelse behöver byggnaden i sig utgöra en skyddande barriär och det behöver finnas rutiner för att försvåra för en gärningsperson och inte uppmuntra till brott. Lämpliga tekniska åtgärder behöver vidtas med hänsyn till den lokala riskbilden och organisatoriska åtgärder behöver vidtas för att upprätthålla en tillräcklig skyddsnivå. Även utemiljön behöver anpassas så att inbrott och skadegörelse försvåras.

Det saknas idag på många håll en systematik likt det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) för att förebygga skador från inbrott och skadegörelse. Av det skälet är det viktigt att implementera och genomföra ett systematiskt riskhanteringsarbete SRA, vilket också är ett obligatoriskt krav i SKFAB:s riktlinjer. Förutom att inbrott och skadegörelse i sig förorsakar stora kostnader och störningar i verksamheten är det fastlagt att en ökande trend av inbrott och skadegörelse också innebär ökad risk för anlagda bränder på skolor och förskolor.

Vid inträffad skadegörelse och/eller klotter skapas en känsla av otrygghet på en plats och en känsla av att platsen inte tas om hand. Att en plats redan har klottrats på eller utsatts för skadegörelse som inte åtgärdas gör tröskeln för ytterligare klotter och annan skadegörelse lägre. Det är därför viktigt att inträffade skador hanteras så skyndsamt som möjligt.

SKFAB har följande rekommendationer och krav.

ORGANISATION/RUTINER

Ansvar:	- Vem eller vilka som är ansvarig för skydd mot inbrott och skadegörelse ska vara tydligt, dokumenterat och kommunicerat.
Förebyggande rutiner:	- Material som är stöldbegärligt ska inte förvaras så att det uppmuntrar till inbrott. I lokaler i markplan med insyn genom fönster ska stöldbegärligt material ställas undan/låsas in utanför arbetstid.- Fönster och dörrar som inte stängs eller går i lås automatiskt ska kontrolleras vid dagens slut så att de inte lämnas olåsta.

- Löst material som kan användas för att begå brott (stenar, byggmaterial och liknande) ska inte ligga öppet i anslutning till byggnaden vid arbetsdagens slut.
- Sanering/åtgärd av skada:
 - Plan och rutiner för åtgärdande och sanering av skada/klotter ska finnas, helst inom 24 timmar.
- Kontroll och underhåll:
 - Kontrollsystem med ritning/checklistor/instruktioner ska finnas.
 - Genomförda kontroller ska dokumenteras, dokumentation bör ske digitalt.
 - Upptäckta brister och skador ska rapporteras och åtgärdas skyndsamt, en trasig miljö skapar trasigare miljö.

TEKNISKT SKYDD

- Skalskydd
 - Byggnadens skalskydd exempelvis dörrar, fönster, väggkonstruktioner, ska uppfylla skyddsklass 1 vilket är ett grundkrav i försäkringsvillkoren (stöd för bedömning kan ges från stöldskyddsföreningen eller lokal låsfirma).
 - För särskilt stöldbegärlig egendom eller verksamheter kan högre skyddsklass krävas vilket framgår av försäkringsbrevet.
- Bedömning av risk för inbrott:
 - Den modell som SKFAB har tagit fram för riskbedömning för anlagd brand (se skolprojekt 2019) kan stå som modell för att bedöma risken för inbrott och ett utvecklande av skyddsåtgärder.
- Inbrottslarm:
 - Inbrottslarm är i många fall en effektiv skadeförebyggande åtgärd som bör övervägas för förskolor/skolor även där det inte är ett krav.
- Kameraövervakning:
 - I särskilt utsatta verksamheter kan kameraövervakning användas för att minska risken för brand, inbrott och skadegörelse.

- Utformning av utemiljö
- Husfasader ska hållas fria från hög och tät växtlighet. Enbart låga buskage (cirka 80 cm) kan placeras i anslutning till fasader.
 - Mörka ytor ska försees med belysning för att hindra att personer kan verka utan att synas. Belysning kan vara tänd hela tiden alternativt tändas av rörelsesensor när någon närmar sig den mörka ytan.
 - Rörelse på gården är ytterligare ett sätt att hindra personer från att verka osett. Det kan åstadkommas i form av väktarrondering eller genom samverkan med trygghetsvandrare och andra grupper ut civilsamhället. En ljus och trygg utemiljö uppmuntrar även till sådan rörelse och vistelse på skolgården som kan förebygga brott.

2.4 Vattenskador

Skador till följd av läckande vatten kan inträffa både plötsligt om exempelvis en ledning springer läck, skadas (skadegörelse) eller långsamt vid exempelvis skador i ett tätskikt. Oavsett vilket så kan konsekvensen av skadan bli stor och kostsam. Det finns idag tekniska lösningar för att förebygga eller begränsa konsekvenser av vattenskador men även regelbunden kontroll där risk för läckage finns är viktigt. Tätskikt, golvbrunnar och avlopp, rör, och teknisk utrustning som använder vatten är exempel på riskkällor för vattenskador. På många håll saknas en systematik likt det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) för att förebygga dessa risker och skador. Skydd mot vattenskador behöver vara en del i det systematiskt riskhanteringsarbete, SRA, som är ett obligatoriskt krav i SKFAB:s riktlinjer.

SKFAB har följande rekommendationer och krav.

ORGANISATION/RUTINER

Förebyggande underhåll	- Förebyggande underhåll med avseende på vattenskador ska genomföras.
	- En underhållsplan ska finnas med avseende på riskkällor för vattenskador.
Kontroll och underhåll	- Regelbundna kontroller av dolda utrymmen där risk finns för vattenskada ska genomföras, exempelvis på vindar, i källare och bakom köksutrustning.

TEKNISKT SKYDD

Upptäckt av läckage	- Behov av tekniska åtgärder för upptäckt av läckage ska prövas. Exempel på installationer är diskmaskinsunderlägg, fuktlarm och skvallerrör i fördelarskåp eller nischer.
Avstängning eller övervakning	- Behov av tekniska åtgärder för att hindra vattenläckage utanför verksamhetstid ska prövas. Exempel på åtgärder är att stänga av inkommande vatten med magnetventil kopplat till inbrottslarm eller att övervaka förbrukning och larma vid onormala värden.

3 ATT TÄNKA PÅ – FÖRE, UNDER OCH EFTER SKADA

Beslutsfattare och berörda behöver ha, eller få, en god kunskap om vad försäkringsskyddet omfattar och täcker. Det kan gälla villkor, säkerhetsföreskrifter, skadehanteringsprocessen och viktiga undantag i försäkringen samt vilka självrisker som gäller. Detta är centralt för att kunna ha rätt förväntningar på försäkringen, förstå och kunna delta i det skadeförebyggande arbetet och hanteringen av en skada. SKFAB ger kontinuerligt information och utbildning i dessa frågor: ansvariga på kommunen, fastighetsbolaget eller för skolverksamheten bör säkerställa så att denna grundläggande kunskap finns hos rätt personer.

3.1 Kunskap om försäkringsskyddet - säkerhetsföreskrifter och riktlinjer

Försäkringsskyddet i SKFAB omfattar i huvudsak egendoms- och ansvarsskador. Försäkringen medför bland annat att säkerhetsföreskrifter ska följas och att det ställs krav på säkerhets- och skadeförebyggande arbete och åtgärder. Utöver försäkringsvilkorens säkerhetsföreskrifter har SKFAB egna, särskilda riktlinjer för säkerhet och det skadeförebyggande arbetet som också innebär krav på åtgärder och aktiviteter.

Det är väsentligt att ansvariga och berörda medarbetare har kunskap och känner till dessa regelverk. Det är dessutom viktigt att ha kunskap om att om det vid skada kan påvisas brister i efterlevnaden av dessa föreskrifter och krav, kan nedsättning ske av annars utgående försäkringsersättning. Nedsättning kan göras med ända upp till 50 basbelopp.

Säkerhetsföreskrifter i försäkringsvilkoren omfattar i huvudsak regler om:

- *Brand o Brandskydd (ex. regler för heta arbeten)*
- *Inbrottsskydd*
- *Dator och datamedia*

SKFAB: riktlinjer för säkerhet- och skadeförebyggande arbete. Omfattar i huvudsak följande åtgärder:

- *Organisation för säkerhet och skadeförebyggande arbete*
- *Kontroll på incidenter och skador*
- *Ett systematisk brandskydds- och riskhanteringsarbete, SBA, SRA*
- *Utbildning för berörda brand och riskfrågor*
- *Uppföljning och rapportering*

3.2 Om skadan inträffar – skadehanteringsprocessen

Vid en inträffad skada och i synnerhet vid en större skada är det väsentligt att det finns en förutbestämd struktur och plan för hur skaderegleringen ska genomföras för att på bästa sätt erhålla ersättning eller egendom som gått förlorat. SKFAB har avtal med skadereglerare som snarast möjligt påbörjar skaderegleringen och därvid stöttar fastighetsägare och verksamhetsutövare. Vid stora skador kan även medarbetare från SKFAB finnas på plats och stötta fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Skadeanmälan ska alltid gå via kommunen eller behörig hos det kommunala bolaget. På respektive kommuns hemsida finns uppgifter om hur skadeanmälan ska ske. Information finns även på SKFAB:s hemsida om skadehantering www.skfab.se.

SKFAB har en mall för skade- och storskadehantering som innehåller de viktigaste momenten som man behöver gå igenom. Den beskriver ansvar och roller och vem som ansvarar för vad vid en skada (se Bilaga Goda Exempel). I SKFAB:s utbildningsstöd ingår även skadehantering som en del.

3.3 Kontinuitetshantering – att vara förberedd på det värsta

Kontinuitetshantering handlar om att skapa en förmåga att fortsätta bedriva verksamhet trots en stor eller liten störning. I det här fallet handlar det om att kunna fortsätta leverera barnomsorg eller utbildning även om den byggnad där verksamheten bedrivs sätts ur spel av till exempel en brand eller vattenskada.

Försäkringstagaren behöver ha en plan för hur man ska agera om exempelvis flera hundra elever plötsligt står utan skollokaler, en plan B helt enkelt. Planen behöver omfatta agerande på kort sikt; vad gör vi direkt efter skadan har inträffat och dagarna efter. Planen behöver också omfatta agerande på lite längre sikt; vad gör vi från en vecka efter att skadan har inträffat fram till dess att normal verksamhet kan återupptas.

Det finns ett flertal tänkbara åtgärder för att minska påverkan av störningen och syftet här är inte att redogöra för hur kontinuitet ska säkerställas utan att poängtera vikten av att vara förberedd. Exempel på tänkbara åtgärder kan vara att förbereda vissa skolor/förskolor för att tillfälligt inrymma fler elever, planera för hur transporter ska gå till och planera för hur det absolut nödvändigaste i materialväg kan säkerställas fort.

Kontinuitetsplanering bör ske på en central nivå och inte för respektive enskild skola/förskola även om vissa skolors/förskolors specifika egenskaper och förutsättningar givetvis ska tas med i kontinuitetsplaneringen. MSB, myndigheten för samhällsskydd och beredskap, har på deras hemsida vägledning och verktyg för att komma igång med kontinuitetshantering. www.msb.se

BILAGA I. GODA EXEMPEL PÅ SKADEFÖREBYGGANDE OCH SKADEBEGRÄNSANDE ÅTGÄRDER

Denna bilaga presenteras i digitalt format på SKFAB:s hemsida. Det är goda exempel på skadeförebyggande och skadebegränsande åtgärder.

Instruktioner:

- Gå till SKFAB:s hemsida: www.skfab.se
- Väl inne på hemsidan klicka på "Login", ange ditt användarnamn och lösenord och du loggas därefter in automatiskt. Om användarnamn och lösenord saknas mejla kundteam@skfab.se och efterfråga detta
- Fortsätt till Skolprojektet 2019 och Goda exempel